

Vyhradené parkovacie miesta (VPM)

Fakty

Vo Zvolene je spolu 171 VPM. Tieto sa delia na tri skupiny:

Plne spoplatnené, 400 eur ... 36 miest

Čiastočne spoplatnené, 85 eur (ŽZP) ... 52 miest

Bezplatné (ŽZP + parkovací preukaz) ... 83 miest

60% všetkých VPM je na sídlisku Západ (105).

Tento návrh sa netýka bezplatných ŽZP miest s parkovacím preukazom.

Najväčšie problémy s VPM

- Dlhodobu netransparentnú pridelovanie zo strany Mesta (miesta majú najmä tí, ktorí si to dokázali vybaviť)
- Zhoršovanie situácie s parkovaním (nižšia využitelnosť oproti verejne dostupným miestam)
- Špekulatívne zneužívanie miest ich držiteľmi (tým sa situácia pre ostatných ešte viac zhoršuje)
- Držiteľom VPM sa ich miesto každoročne predlžuje (nespravodlivosť pretrváva)

Táto situácia je neakceptovateľná, a v súčasných podmienkach neudržateľná. Je v rozpore so systémom manažérstva kvality podľa normy ISO 9001:2008 a antikorupčným manažérskym systémom podľa normy BS 10500:2011, ktorými sa má Mesto riadiť („Transparentné mesto“).

Je preto nevyhnutné situáciu s VPM v meste zásadne zmeniť.

Zrušenie VPM

Jednou z možností riešenia je zníženie počtu VPM. Táto myšlienka dlhodobo existuje:

1. Uznesenie komisie dopravy č. 25/2018 (zo dňa 14.3.2018) hovorí, že komisia odporúča „prijatú takú úpravu VZN o miestnych daniach, ktorá by zachovala vyhradené parkovacie miesta len osobám odkázaným na invalidný vozík“. Z toho vyplýva, že plne a čiastočne spoplatnené VPM sa podľa vtedajšej komisie zachovať nemali.
2. Na pracovnom stretnutí predstaviteľov Mesta Zvolen so zástupcami Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ Zvolen prezentoval Ing. Lupták stanovisko vyššie uvedeného Uznesenia (č. 25/2018). Ing. Bešinová, vedúca OVŽPaD uviedla, že „našou snahou je dosiahnuť zrušenie všetkých spoplatnených VPM na celom území mesta Zvolen“. Prítomní zástupcovia ODI OR PZ Zvolen vyjadrili súhlas.
3. Dňa 13.03.2019 bol na komisii dopravy schválený návrh novelizácie VZN o daniach (Uznesenie komisie dopravy č. 24/2019), podľa ktorého by o nové VPM mohla požiadať len osoba ŽZP s parkovacím preukazom. V odôvodnení návrhu bolo uvedené, že cieľom úpravy je eliminovať počty VPM.

Nedávno schválené VZN č. 197 o daniach (Uznesenie MsZ č. 176/2019 zo dňa 25.11.2019) síce hovorí, že o nové VPM môžu požiadať len ŽZP s parkovacím preukazom, avšak tým sa nijako nemení doterajšia prax predlžovania existujúcich plne alebo čiastočne spoplatnených VPM. Počet VPM teda ani po prijatí VZN nepoklesne. Naopak, môže len rásť.

Prirodzenou cestou, ako dosiahnuť zrušenie plne a čiastočne spoplatnených VPM, je ďalej ich nepredlžovať. Toto môže naraziť na prekážky, pretože poplatky z prenájmu sú príjmom rozpočtu mesta. Ide o sumu okolo 19 tis eur ročne.

Keďže predpokladané celkové príjmy mesta majú v najbližších rokoch prekročiť 40 mil. eur, príjem za VPM tvorí menej než 0,05% tohto objemu.

Nechcem znižovať význam akéhokoľvek príspevku k rozpočtu, viem že v poslednom období pribudlo Mestu vinou zlých zákonov mnoho povinností. Otázka ale je, či tie peniaze stoja za to, aby sa naďalej udržiavali závažné vyššie uvedené problémy.

Alternatíva: Transparentné pridelovanie

Ak by sa nenašla ochota zrušiť VPM, do úvahy prichádza ďalšia možnosť – ročné predlžovanie VPM urobiť spravodlivým a transparentným. (Z komunikácií hlavne na sociálnych sieťach vyplýva, že túto možnosť by časť občanov uvítala.) V tomto prípade by sa počet existujúcich miest viac - menej zachoval, a príjem mesta by sa mohol dokonca navýšiť.

Mesto by evidovalo záujemcov o VPM pre danú lokalitu. Pred ukončením platnosti zmluvy súčasnemu nájomcovi by oslovilo potenciálnych záujemcov napríklad s výzvou na účasť v určitej forme výberového konania či dražby, kde by každý mohol predložiť svoju ponuku. VPM na nasledujúci rok by tak získal uchádzač s najvyššou ponukou. V tom prípade by sa príjem rozpočtu mohol ešte navýšiť.

Inou možnosťou je napr. vylosovanie záujemcu.

Úprava podmienok

V súčasnosti žiaľ často dochádza k špekulatívnemu zneužívaniu VPM (zámerné neobsadenie miesta zaevidovaným vozidlom, držanie miesta pre iné vozidlo), a nie je možné vylúčiť, že sa tak bude diať i v budúcnosti. Zákon túto situáciu rieši len čiastočne.

Preto navrhujem, pre prípad že VPM sa nebudú rušiť, aby súčasťou podmienok uzatvorenia každej novej zmluvy či predĺženia bol záväzok zdržať sa takýchto nekalých praktík. V prípade, že sa preukáže porušenie (napr. záznamom Mestskej polície), držiteľ VPM stratí možnosť uchádzať sa o VPM pre ďalšie obdobie.

Ak by zmeny nemali dostatočnú podporu pre realizáciu v celom meste, navrhujem, aby sa zaviedli najprv len na sídlisku Západ.

Návrhy uznesenia

Pre prípad zrušenia VPM:

Komisia dopravy odporúča príslušným odborom Mesta urobiť kroky smerujúce k postupnému zrušeniu plne spoplatnených a čiastočne spoplatnených VPM, t.j. po ukončení zmluvy ich nepredlžovať.

Pre prípad súťaží na prenájom VPM:

Komisia dopravy odporúča príslušným odborom Mesta urobiť kroky smerujúce k spravodlivému a transparentnému pridelovaniu existujúcich VPM, t.j. po skončení zmluvy neuprednostňovať doterajšieho nájomcu, viesť register záujemcov o VPM pre príslušnú lokalitu, umožniť im zúčastniť transparentného výberu.

M. Brláž

8.12.2019